

SRI RAMANA ÎN ROMÂNIA prin traduceri

Elena Liliana Popescu

„Întâlnirea” cu Ramana s-a produs pe când citeam cartea *India Secretă* a lui Paul Brunton, cu mulți ani în urmă, în perioada studenției. Descrierea inspirată a momentului întâlnirii autorului cu înțeleptul de la Arunachala, șocul pe care acesta l-a trăit în prezența sa tăcută s-a transmis și tânărului cititor care eram atunci și a fost suficient să deschidă în mod miraculos și decisiv o poartă ce ducea spre un tărâm misterios, necunoscut și neașteptat.

Poate părea la prima vedere un fapt obișnuit care se întâmplă la citirea unei cărți ce îți trezește interesul. Cu unele deosebiri importante, fundamentale: acest drum nu se deschidea spre exterior, era total nou, și a continuat de atunci fără întreruperi. Am realizat treptat că el nu are sfârșit și nici început. Mai precis acest drum duce spre un prezent atotcuprinzător, pe care îl numim prezent, nedispunând de alt termen mai apropiat care să exprime, sau să descrie, acea stare-drum sau drum-stare, un prezent continuu dincolo de timp și de spațiu. Un prezent care înglobează în el trecutul și viitorul, tot ceea ce se petrece în trecut sau în viitor, totul, fără a se identifica cu ceva din toate acestea, dar care se află în toate acestea, fiindu-le suportul subiacent.

Cum nimic nu este întâmplător, și această întâlnire s-a produs din necesitatea de a se produce, necesitate în virtutea căreia se întâmplă tot ceea ce se întâmplă sau pare că se întâmplă în lumea noastră fenomenală, a dualității.

În timp, am primit mai multe cărți de la ashramul de la Arunachala, cărți ce cuprindeau dialoguri cu înțeleptul de la Arunachala, cum este numit Ramana Maharshi, din diferite perioade ale existenței sale pământești, după ce a trăit acel moment transcendent ce l-a adus în fața necunoscutului absolut: El însuși, sau Sinele.

Am tradus și publicat *Introspecția (Self-Enquiry)*, (Editura Axis Mundi, București, 1993), a urmat apoi *Înțeleptul de la Arunachala (Talks with Ramana Maharshi)*, (Editura Herald, Vol. I-II, București, 1997). Am continuat cu traducerea poemelor sale

pe care le-am publicat în 2007 împreună cu o ediție revăzută a *Introspecției*, într-un volum intitulat *Introspecția. Poeme* (Editura Asociației Literare ȚIE, București, 2004).

Mă voi referi pe scurt la fiecare din aceste volume de traduceri în limba română, în ordinea în care ele au fost publicate .

Introspecția a apărut pentru prima oară în 1930 la Madras, în India, cu titlul *Vichara-Sangraham (Compendiu de Introspecție)*. Lucrarea conținea, sub formă de întrebări și răspunsuri, învățăturile date în scris de către Bhagavan Ramana lui Gambhiram Seshayya între anii 1901-1902. Ramana care avea pe atunci 21 de ani a scris răspunsurile la întrebările puse de Gambhiram Seshayya pe bucățele de hârtie deoarece în acea perioadă el nu simțea nevoia de a vorbi, păstrând tăcerea. Cităm doar primul dialog din *Introspecția*: „Discipolul: Maestre! Care este mijlocul de a obține starea de fericire eternă lipsită pentru totdeauna de suferință? Maestrul: În afară de ceea ce afirmă *Veda* că acolo unde este trup este și durere mai este și experiența directă a fiecărui om; prin urmare trebuie să pătrunzi prin introspecție în adevărata natură dintotdeauna imaterială și să rămâi asemenea ei. Acesta este mijlocul pentru obținerea acestei stări.” Răspunsurile profunde, limpezi, la obiect, ilustrează cunoașterea pe care Ramana o dobândise grație experienței realizării, care se petrecuse deja, în mai multe etape la care se va referi Ramana însuși mai târziu, în cadrul unor dialoguri. Textul inițial a fost revăzut de Ramana mai înainte de a fi publicat. Un rezumat al acestor învățături a fost apoi tipărit în limba engleză cu titlul *Self-Enquiry*. În a treia ediție, publicată în 1940, ca și în alte câteva ediții ulterioare, *Introspecția* apare sub formă de rezumat. Ediția a șaptea (1965) și a opta (1971) au apărut, la Madras, iar ediția a noua (1981), la Tiruvannamalai, India. Textul ediției a noua, *Self-Enquiry. Vicharasangraham*, conține versiunea engleză a textului complet din *Vichara-Sangraham*, traducere din tamilă publicată inițial în 1965 de Dr. T. M. P. Mahadevan, profesor la Universitatea din Madras. Această ediție a stat la baza traducerii dialogurilor cu Bhagavan Ramana din volumul *Introspecția* (Editura Axis Mundi, București, 1993).

Înțeleptul de la Arunachala reproduce integral convorbirile din volumul *Talks with Sri Ramana Maharshi*, ediția a opta, publicat în 1989 în limba engleză, conținând dialoguri purtate

de Ramana Maharshi cu diferite persoane în ashramul de la Tiruvanmalai, ashram care îi poartă astăzi numele. Aceste „convorbiri” acoperă o perioadă de patru ani, 1935 - 1939, și au fost înregistrate de Sri Mungala S. Venkataramiah (Ramananda Sarasvati) un vechi discipol al lui Sri Ramana. De origine telugu, el vorbea fluent engleza și tamila și putea conversa în sanscrită. Avea calificarea necesară pentru a înregistra conversațiile lui Sri Bhagavan cu diverși discipoli și vizitatori, ne precizează Sadhu Arunachala (Maior A.W. Chawick) în prefața ediției din 1955 a volumului de convorbiri cu Ramana Maharshi. În acea perioadă „sănătatea lui Maharshi era în general bună și sala de primire în care obișnuia să stea era deschisă zi și noapte pentru oricine. Vizitatorii veneau aici din toate colțurile lumii și este greu de găsit o țară care să nu fi fost reprezentată într-un moment sau altul. Deși unele conversații erau purtate în diverse dialecte din India de sud, multe au fost redactate în engleză; cele în tamila și telugu au fost traduse ulterior în vederea publicării volumului. Notițele complete erau adesea arătate interlocutorilor Maestrului pentru verificare, însă toate au primit girul lui Sri Bhagavan însuși, pentru că înregistrările îi erau întotdeauna arătate pentru corectare și aprobare după ce erau notate într-un caiet.”

Fiecărei persoane care îi puneă întrebări i se adresa direct, la nivelul său de înțelegere, încercând ca prin răspunsurile date să-i lămurească îndoielile însă nu în maniera în care acesta se aștepta ci ajutându-l în mod real să-și depășească dificultățile în abordarea temelor sau practicilor de natură spirituală îndreptându-i eforturile înspre ținta reală a oricăror întrebări, adevăratul răspuns, cunoașterea de sine.

Contactul direct cu Ramana facilita aducerea celui ce puneă întrebarea în acea stare în care să afle ceea ce era necesar să facă, mai precis să-și depășească neclaritățile inculcate în minte și identificarea sa cu aparențele, fațete sau umbre ale existenței sale reale. Calea reamintită de Ramana, și descrisă în multe din vechile scrieri este simplă: eliminarea gândurilor ce produc toate aceste fantasme, sau controlul asupra gândurilor, căi aparent diferite ce conduc la același rezultat. Ramana precizează că toate aceste gânduri sunt proiecții, răsfrângeri, consecințe ale gândului eu. „Tu ești Sinele, spune Ramana, nimic altceva decât Sinele. Orice altceva este pură imaginație, fii deci Sinele, aici și acum. Nu este

necesar să te retragi într-o pădure sau să te închizi într-o cameră. Ocupă-te de activitățile tale curente, dar detașează-te de acela care acționează. Sinele este martorul și tu ești Acela”.

Volumul *Introspecția. Poeme* cuprinde ediția revăzută a *Introspecției* la care s-au adăugat și poemele pe care le-a scris Ramana Maharshi, poeme în care este concentrată o întreagă filosofie.

Referitor la aceste poeme, Sadhu Arunachala ne relatează că în 1935, atunci când a ajuns în ashram, traducerile în limba engleză ale poemelor scrise în tamilă nu erau nici satisfăcătoare, nici complete și a decis să realizeze o versiune proprie în versuri pornind de la o traducere în proză realizată de un specialist în tamilă, Sri R. Visvanathan, cunosător al limbii engleze. Textul rezultat i-a fost prezentat lui Bhagavan și a fost corectat de acesta cu multă exigență astfel încât sensul poemelor s-a păstrat nealterat în varianta finală, cu mici modificări necesare pentru respectarea metricii alese. Sadhu Arunachala a inclus în acest volum toate strofele scrise vreodată de Bhagavan; unele dintre acestea, aproape uitate i-au fost comunicate chiar de Bhagavan, care le păstrase vii în memorie, printre acestea fiind și textul poeziilor originale din *Suplimentul la cele 40 de strofe*. A păstrat aceste traduceri mulți ani, deși Sri Ramana îi sugerase că ele pot fi publicate, fapt care s-a și întâmplat în 1960. Au urmat multe alte ediții, în engleză și în diferite alte limbi. Ediția în limba engleză din 1996 a stat la baza traducerii în limba română, din volumul *Introspecția. Poeme*, publicat în 2004.

Cele *Patruzeci de strofe despre existență*, în care Ramana Maharshi își concentrează învățătura sa, încep cu invocația: „Nu poți cunoaște Realitatea, chiar relativ,/ În lipsa Realității însăși, aceea care este/ Eliberată de gânduri, aflată în Inimă,/ Din care gândurile toate izvorăsc. Într-adevăr,/ Aceasta este Inima. Cum poți să o invoci?/ Aflându-te în Inimă, așa poți s-o invoci!/ /Acei care se tem de grozăvia morții/ Refugiul și-l află alergând la Dumnezeu/ Cel unic, Supremul, unde nu e nici naștere, nici moarte./ Iar cei ce s-au eliberat de ego, de „eu” și de „al meu”/ Ei sunt nemuritori și strălucesc de-atunci ca Sine./ Cum poate gândul morții să mai revină la aceștia?”

Prin poemele sale, oricare ar fi temele abordate, Ramana Bhagavan, înțeleptul de la Arunachala, își expune învățătura

în formă poetică, modul original de predare a învățăturilor de natură spirituală.

*

Lucrez la finalizarea traducerii unui volum ce se va intitula „Din învățătura lui Ramana”. Sper să public o nouă ediție, revăzută, a volumului de dialoguri *Înțeleptul de la Arunachala* într-un singur volum de cca 700 de pagini, ca în original. De asemenea, am în vedere publicarea traducerii povestirilor pe care Ramana Maharshi le-a inclus în unele răspunsuri la întrebările puse de diferiți vizitatori ai ashramului de la Tiruvannamalai. Aceasta fiind o modalitate de a învăța prin „imagini”, desprinse din cărțile sfinte ale filosofiei indiene sau din experiența sa directă din viața de zi cu zi. Ele pot servi drept pilde, istorioare cu tâlc, ce sugerează indirect răspunsuri la unele întrebări de natură spirituală la care căutăm răspuns.

27 aprilie 2010

Elena Liliana Popescu